

แนะนำให้รู้จัก

ศูนย์ เอกสารประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เดิม ศูนย์เอกสารประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่าง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด ของไทย กับ องค์การวิจัย โครงการ ขั้นสูง (ARPA) ของกระทรวงกลาโหมสหรัฐ ฯ เมื่อปีพุทธศักราช 2511 ให้เป็นแหล่งรวบรวม เอกสารทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ เกี่ยวกับประเทศไทย เพื่อให้บริการแก่นักวิจัย ของรัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐ ฯ เกี่ยวกับความมั่นคงและการพัฒนา ต่อมาเมื่อต้นปี 2514 องค์การวิจัย โครงการขั้นสูง (ARPA) ได้เตรียมปิดการดำเนินงานวิจัยในประเทศไทย ฉะนั้น ศูนย์เอกสารประเทศไทย จึงเป็นส่วนหนึ่งของ (ARPA) จึงจำเป็นต้องยุติงานตามไปด้วย แต่ โดยที่เห็นว่าบรรดาเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประเทศไทย ที่ได้รวบรวมคัดสรรค ไว้เป็นจำนวนรวม 20,000 ชิ้น จะมีประโยชน์ต่อการวิจัยในประเทศไทย ควรที่จะมอบให้ แก่หน่วยงานในประเทศไทยรับไปดำเนินงานต่อไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เห็นความสำคัญ ของศูนย์เอกสาร จึงได้แจ้งความจำนงค์ขอรับศูนย์มาดำเนินการ ซึ่งในที่สุด ฝ่ายสหรัฐ ฯ ร่วมกับกรมวิเทศสหการ ได้มีมติมอบศูนย์นี้ให้จุฬา ฯ และได้มีการลงนามโอนศูนย์เอกสาร มาเป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 30 ธันวาคม พุทธศักราช 2514

ต่อมา เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2515 ซึ่งเป็นวันครบรอบที่ 55 แห่งการสถาปนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้เป็นประธาน เปิดศูนย์ ฯ ให้บริการแก่นักวิจัย ซึ่งหวังผลเพื่อการศึกษาโดยทั่วไปเข้าใช้เป็นต้นมา

ถึงแม้ศูนย์เอกสารประเทศไทย จะเป็นแหล่งรวมเอกสารเกี่ยวกับประเทศไทย โดยเฉพาะก็ตาม แต่ยังมีเอกสารเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร พม่า เวียดนาม ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย อยู่ด้วยส่วนหนึ่ง

ศูนย์เอกสารประเทศไทย มีลักษณะเด่นแตกต่างกับห้องสมุดธรรมดา ตรงที่รวบรวม และจำแนกและทำบทคัดย่อเอกสาร เพื่อการวิจัย โดยเฉพาะ และที่สำคัญที่สุดก็คือ ใช้ระบบใหม่ ที่มุ่งให้บริการแก่นักวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ เอกสารที่รวบรวมก็ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ครอบคลุมเรื่องราวทุกแง่มุมของประเทศ พร้อมทั้งจะให้ นักวิจัยค้นคว้าในเรื่องที่ต้องการได้ อย่างรวดเร็ว เอกสารที่มีอยู่ที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย เป็นภาษาอังกฤษเสีย 85 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นภาษาไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถือว่า ศูนย์เอกสารนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ในด้านที่จะส่งเสริม งานวิจัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ของตนได้โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดาคณาจารย์และนิสิตของคณะและแผนกวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสังคมศาสตร์ จะได้ใช้ เอกสารที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย ทำการค้นคว้าวิจัยได้อย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะไม่ตั้งข้อกีดกันสำหรับบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้ ถ้าตราบได้กับคุณลักษณะ

เป็นนักวิจัยหวังผลทางการศึกษาอย่างแท้จริง หน่วยราชการ ผู้แทนของหน่วยราชการ องค์กร
ระหว่างประเทศ ตลอดจนนักวิจัยที่ทำงานโดยเอกเทศนี้ ก็สามารถเข้าใช้บริการของศูนย์
เอกสารนี้ได้

ปัจจุบันนี้ ศูนย์ เอกสารประเทศไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่ชั้นหนึ่ง
ตึกสาม ของคณะรัฐศาสตร์ และจะอยู่ที่ใหม่จนกว่าการก่อสร้างศูนย์บริการทางวิชาการของมหา
วิทยาลัยแล้วเสร็จ จึงจะย้ายไปอยู่ในศูนย์บริการดังกล่าว

ในแง่บริหาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถือว่าศูนย์เอกสารประเทศไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งของ
มหาวิทยาลัย ซึ่งตรงต่ออธิการบดี และมีคณะกรรมการบริหาร เป็นผู้อำนวยการ มีผู้อำนวยการ
ศูนย์ ฯ และเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนมากสำเร็จปริญญาตรี และโทจากมหาวิทยาลัย
ทั้งภายใน และต่างประเทศ เป็นผู้รับผิดชอบงานประจำ และมีคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่ง
ประกอบด้วย นักวิจัยทางสังคมศาสตร์บางคน ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นราชการ
และเอกชน รวมตลอดถึงผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ และมูลนิธิ ที่สนใจในการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การปรับปรุงและขยายงานของศูนย์ เอกสาร
สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยทั่วไปด้วย.